

Bir insan hakkı olarak katılım hakkı ve Edirne Kent Konseyi örneği¹

Participation right as a human right and case of Edirne City Council

Pınar Akarçay²

Gökhan Ak³

Received Date: 20 / 06 / 2017

Accepted Date: 06 / 10 / 2017

Öz

İnsan haklarının tarihsel evrimine bakıldığında üç kuşak insan hakları olduğu söylenebilir (Mourgeon, 1990). Bunlardan ilki en eski tarihli (1776 Amerikan ve 1789 Fransız Hak Bildirgeleri gibi) doğal hukuk bağlamında bireyciliğe dayananlardır. Burada kişi özgürlükleri, soyut ve hukuki olarak nitelendirilmiştir. İkincisi, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ve toplumun belli kesimlerinin faydalanabildiği sosyal ve ekonomik nitelikli haklardır. Sonuncusu ise dayanışma haklarıdır. Katılma hakkı dayanışma haklarına dâhil edilmiştir. Diğer insan haklarında olduğu gibi, katılım hakları da zaman içinde uluslararası antlaşmalara girerek kurumsal bir niteliğe bürünmüştür. Bu nedenle, kentli ve katılım hakları henüz oluşum sürecindedir. Bugün dayanışma haklarından olan katılım hakkı, üzerinde en çok durulan ve geliştirilmekte olan bir insan hakkıdır (Mourgeon, 1990; Tekeli, 2011). Katılım hakkının Türkiye'deki gelişimi çoğunlukla Yerel Gündem 21 ışığında kurulan kent konseyleri üzerinden ele alınmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı kent konseylerinin katılım hakkının gelişimine ne düzeyde elverişli olduğunu anlamaya çalışmaktır. Bu doğrultuda kentle ilgili konularda kent konseylerinin bilgilendirme, diyalog, müzakere ve tartışma süreçlerinde nasıl bir rol üstlendiği, bu süreçleri ne kadar etkin yerine getirebildiği üzerine odaklanılacaktır. Araştırmada Edirne Kent Konseyi bahsedilen açılardan incelenecektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak mülakat yöntemi tercih edilecektir. Edirne Kent Konseyi, sivil toplum kuruluşları ve Edirne Belediyesi ile mülakatlar yapılacaktır. Saha çalışması kapsamında yürütülecek araştırma yöntemi, epistemolojik yaklaşım ve yasal/yönetsel düzenlemeler açısından yorumlayıcı (interpretive) ve açıklayıcı (explanatory) bir niteliktedir. Araştırma aynı zamanda teoriden veriye uzanan tümdengelimci bir yaklaşımla (deductive) konuya yaklaşmaktadır. Çalışma, görüşmecilerle yapılacak mülakatlar ve ilgili kurum ve kişilerle yapılacak röportajlar bağlamında nitel (qualitative) bir araştırma özelliği taşımaktadır.

Anahtar sözcükler: katılımçılık, yerel yönetimler, katılım hakkı, Yerel Gündem 21

Abstract

Three generations of human rights are likely to be asserted when historical evolution of human rights are considered (Mourgeon, 1990). Those of the 1776 American and 1789 French Human Rights Manifestations which root in individualism based on the natural law are the oldest examples of first generation. In these examples, freedom of the person is considered in an abstract and judicial context. Second generation of human rights implemented in the second part of 19th century are those social and economic rights from which only a fraction of the society is benefited. The last generation is those rights of solidarity. Participation right is consisted in the solidarity rights. As could be envisaged in the other human rights, the participation rights are also wrapped into an institutional character by being engaged in international treaties. Thus urban and participation rights are still in the formation process. Today participation right as being one of the solidarity rights is the most significant one under consideration and development (Mourgeon, 1990; Tekeli, 2011). Development of the participation right in Turkey is mostly handled via 'city councils' formed mainly in line with the Local Agenda 21 concept. Thus the main aim of this study is analyse how much suitable the city councils are for the development of participation right. In this context, the study will focus on role of the city councils they assume on discussion, dialogue, negotiation and informing processes

¹ Bu çalışma, Pınar Akarçay ve Gökhan Ak tarafından, 08-10 Eylül 2017 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen 4th International Conference on Social Science and Education Research (ICSSER) etkinliğinde sunulan bildirinin gözden geçirilip yeniden düzenlenmiş halidir.

² Dr., Trakya Üniversitesi, Edirne, Türkiye, pinarakaray@trakya.edu.tr

³ Yrd.Doç.Dr., Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, gokhan.ak@nisantasi.edu.tr

for the society on the issues related to the city and how effective they are on this performance. Thus in this study, the case of Edirne City Council will be examined regarding these issues. For the data collection, interview method will be used in the study. In this context, interviews will be carried out with the Municipality of Edirne, NGOs in Edirne, professional organizations and the city council. In terms of epistemological approach, the research process is interpretive and explanatory over legal and administrative regulations within the scope of field study. At the same time, the research approaches the subject with a deductive approach, which reaches the data by starting from the theory. In addition, the research is partly inductive, because of the fact that it aims to contribute to the theory by using the findings of the field study. It also carries a qualitative research characteristic in the context of the interviews to be carried out with the participants and the interviews carried out with relevant institutions and individuals.

Keywords: participation, local governments, participation right, Yerel Gündem 21

1. Giriş

Hak kavramı, bir şeyi yapma veya yapmama serbestliğini içermektedir. Bu yönüyle, özgürlük kavramından daha geniş olduğu söylenebilir. Hak ve özgürlükler çeşitli gereksinimlerin belli bir oluşum sürecinin sonucunda şekillenir. İnsan doğasının gereksinim ve eğilimlerine dayandırılan insan hakları, iktidar karşısında bireyin korunmasını içerir. Üç kuşak halinde sıralanan insan hakları sürekli bir gelişme içindedir. Bu çalışmada üçüncü kuşak yani dayanışma hakları olarak adlandırılan insan hakları üzerinde durulmaktadır. Dayanışma hakları, hakkın elde edilebilmesi için birlikte hareket etmeyi içermektedir. Söz konusu dayanışma, devlet sınırlarının ötesinde insanlığın tüm üyeleri arasında dayanışmayı kapsar. Yani evrensel nitelikteki kolektif haklardır. Çevre ve kentli hakkının bir uzantısı olan kent yönetimine “katılma hakkı” bugün en önemli dayanışma haklarından biri olarak kabul edilmektedir.

Kentli hakları, kentlinin hem birey olduğu için insan haklarını hem de yaşadığı kentin bir üyesi olarak kentsel haklarını içermektedir (Brenner vd., 2012). Kentli hakkı, dayanışma haklarının kentsel mekanda somutlaşmış biçimidir (Heynen vd., 2005). Bir insan hakkı olarak kentli ve katılma hakları, kentlilerin yaşadıkları çevreyle ilgili olarak toplumsal olaylara ve karar alma süreçlerine katılımını ifade eder (Harvey, 2009). Bu hakların kullanılması iki yönlü gerçekleşebilir. İlki yasalarla yerel yönetimlerin kente yönelik kararlarına halkın etkin katılımını sağlayan mekanizmaların düzenlenmesi ikincisi, kentlinin kendini yaşadığı kente ait hissetmesi ve karar alma süreçlerine katılmada kendini sorumlu görmesidir. Yani kentlilik bilincine sahip olmasıdır (Lefebvre, 2001).

Katılım hakkının en önemli unsuru olan kentlilik bilinci, kentlilerin kent kültürünü anlaması, kendilerini sorumlu görmesi ve kendini kente ait hissetmesiyle gelişir. Kentlilik bilincinin gelişebilmesi için kentlilerin birbiriyle ve yerel yöneticilerle, diyalog ve müzakere edebilecekleri mekanizmaların geliştirildiği bir sistemin varlığına ihtiyaç vardır. Bu sistem hem kentlilerin birbirleriyle ve siyasal yapılarla bilgi, diyalog ve müzakere süreçlerini geliştirip güçlendirirken hem de kente yönelik toplumsal ve siyasal kararlara katılımlarının önünü açar.

Kentli ve katılım haklarının kökeni uluslar-üstü nitelikteki metinlere dayanmaktadır. Bu metinlerden belki de en önemlisi kentli haklarının ele alındığı ve 1992’de kabul edilen Avrupa Kent-sel Şartıdır (European Urban Charter). Kentli hakları açısından Şart’ın ilk bölümünü oluşturan Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu’nda (The European Declaration of Urban Rights) kentte yaşayanların sahip olduğu haklardan birisinin “katılım hakkı” olduğunu belirtmiştir.

2. Literatür

Kent konseyleri Yerel Gündem 21 sonrası oluşturulmaya başlanmıştır. Kısaca oluşumunun tarihsel arka planına bakmak katılım hakkı ve kent konseyi arasındaki ilişkiyi anlamaya yardımcı olabilir. Gündem 21, yeni yüzyılın gündemini oluşturmayı amaçlamakta, içerdiği 40 bölüm ile bu yüzyılda çevre ve kalkınma sorunlarıyla başa çıkılmasına ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesine yönelik eylem planlarını tanımlamaktadır (Kestellioğlu, 2014: 126). Bu doğrultuda Gündem 21, “küresel ortaklık” kavramını gündeme getirmektedir (Kestellioğlu, 2014: 127). Bu süreç geleneksel yönetim ve karar alma yönteminin yerini, yönetim yaklaşımına bırakmaya başlamıştır. Yönetişim modeli kapsamında, yerel yönetimler, STK’lar ve diğer yerel aktörler, merkezi yönetimlerin ortakları (partnership) haline getirilmiştir.

Yerel yönetimlerin, kendi ülke ve beldelerinde katılımcı bir süreci başlatmaları ve kendi kentlerine özgü YG21 projeleri oluşturmaları konusunda görüş birliğine varılmış; yerel yönetimlerin hedeflerini gerçekleştirecek faaliyetler sırasında hemşehrilerle, yerel kuruluşlar ve özel sektör kuruluşlarıyla diyalog halinde olmaları gerektiği vurgulanmıştır (Kestellioğlu, 2014: 128; *Yerel Gündem 21*, 1999: 2).

Nitekim Yerel Gündem 21 programının Türkiye’ye yansması 2004 tarihli belediye kanunları değişikliği ile gerçekleşmiştir. 08 Ekim 2006 ve ardından 06 Haziran 2009 tarihli bazı maddeleri değiştirilmiş kent konseyi yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda, 5393 sayılı Belediye Kanununun 76. Maddesinde kent konseyleri şu şekilde düzenlenmiştir; “*Kent Konseyi (Madde 76): Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır. Belediyeler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar. Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir.*”

Dolayısıyla, Kent Konseyi Yönetmeliğinde; ilk maddede kent konseylerinin kuruluş amacı şöyle düzenlenmiştir; “*...kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışmaktır.*” Ayrıca, Kent konseylerinin görevlerini ele alan 6. madde ise şunları içermektedir;

(1) Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışının benimsenmesini sağlamak,

(2) Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,

(3) Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmasına katkıda bulunmak,

(4) Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımcılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,

- (5) Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,
- (6) Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,
- (7) Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve yoksulluğu giderici programları desteklemek,
- (8) Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,
- (9) Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,
- (10) Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,
- (11) Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamaktır.

Kent Konseylerinin çalışma ilkeleri ise 7. maddede şöyle ele alınmıştır;

- (1) YG21 süreci kapsamında, kentine sahip çıkma, aktif katılım ve çözümde ortaklık ilkelerinin bütünlüğünde, kentlerin yaşanabilir bir geleceğe taşınmasına katkıda bulunmak,
- (2) Türkiye Cumhuriyeti Devletinin imzaladığı ve onayladığı Birleşmiş Milletler Zirveleri ile diğer uluslararası sözleşmelerde kent ve kent yaşamına yönelik temel ilkeleri hayata geçirmek,
- (3) Kent vizyonunun ve hemşehrlik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini ön planda tutmak,
- (4) Kent konseyi, uluslararası gelişmeleri ve ülke koşullarını gözeterek, tarafsız bir yaklaşımla görüş ve önerilerini oluşturmak,
- (5) Katılımcılığı ve ortak akla dayanan uzlaşmayı esas almak.

Yönetmeliğin 8. maddesinde ise, kent konseylerinin kimlerden oluştuğuna ilişkin düzenleme yer almaktadır. Buna göre;

- (1) Mahallin en büyük mülki idare amiri veya temsilcisi,
- (2) Belediye başkanı veya temsilcisi,
- (3) Sayısı 10'u geçmemek üzere illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri,
- (4) Mahalle sayısı yirmiye kadar olan belediyelerde bütün mahalle muhtarları, diğer belediyelerde belediye başkanının çağrısı üzerine toplanan mahalle muhtarlarının toplam muhtar sayısının yüzde 30'unu geçmemek ve 20'den az olmamak üzere kendi aralarından seçecekleri temsilcileri,
- (5) Beldede teşkilatını kurmuş olan siyasi partilerin temsilcileri,
- (6) Üniversitelerden ikiden fazla olmamak üzere en az bir temsilci, üniversite sayısının birden fazla olması durumunda her üniversiteden birer temsilci,
- (7) Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların ve ilgili dernekler ile vakıfların temsilcileri,

(8) Kent konseyince kurulan meclis ve çalışma gruplarının birer temsilcisi.

3. Metodoloji

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak mülakat yöntemi tercih edilecektir. Edirne Kent Konseyi, sivil toplum kuruluşları ve Edirne Belediyesi ile mülakatlar yapılacaktır. Saha çalışması kapsamında yürütülecek araştırma yöntemi, epistemolojik yaklaşım ve yasal/yönetimsel düzenlemeler açısından yorumlayıcı (interpretive) ve açıklayıcı (explanatory) bir niteliktedir. Araştırma aynı zamanda teoriden veriye uzanan tümdengelimci bir yaklaşımla (deductive) konuya yaklaşmaktadır. Çalışma, görüşmecilerle yapılacak mülakatlar ve ilgili kurum ve kişilerle yapılacak röportajlar bağlamında nitel (qualitative) bir araştırma özelliği taşımaktadır.

4. Tartışma ve sonuç

Araştırmanın bu safhasında katılım hakkı konusu, Edirne Kent Konseyi bağlamında irdelenecektir. Katılım hakkı, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine müdahil olabilmeleri mümkün olmaktadır. Müdahil olabilmek için ise bilgilendirme, diyalog ve müzakere, danışma ve katılma aşamalarının tümünde yer alabilmeleri mümkündür. Katılım, gücü ve iktidarı paylaşabilmekle doğrudan ilgilidir.

Belediye yasasında, katılımı ele alan maddeler değerlendirdiğinde, katılıma ilişkin ciddi belirsizlikler olduğu görülmektedir. Etkin bir katılım için belki de en önemli noktalar yeterince açık bir biçimde yer almamıştır. Örneğin “Kimler katılacaklar?” “Neye katılacaklar?” “Nasıl katılacaklar?” bu soruların cevapları yeterince açık ve anlaşılabilir biçimde belirtilmemiştir.

Kent konseyi yönetmeliğine bakıldığında etkin bir katılım için yeterince ikna edici görünmemektedir. Etkin katılımın ilk ve en önemli basamağı olan bilgilendirme mekanizmaları yeterince anlaşılır biçimde açıklanmamıştır. Belediye ve halk arasında hangi diyalog mekanizmalarını kullanacağı belirtilmemiştir. Belediyenin hangi araçlarla kent konseyleriyle müzakere yürüteceği açığa kavuşturulmamıştır. Kent konseyinde oluşan önerilerin belediyede nasıl karşılık bulacağı ve nihai karara etkisini izlemeyi sağlayacak yöntemler geliştirilmemiştir. Belediyenin kent konseyine herhangi bir biçimde geri dönüş yapmasını mümkün kılacak süreçler, araçlar tanımlanmamıştır.

Kent konseyinin finansal açıdan belediyenin belirleyeceği yardımlara bağlı olarak faaliyet göstermesi, belediyeden ayrı ve bağımsız çalışmasını, hesap sorma mekanizmaları geliştirmesini engellemektedir. Ayrıca kent konseylerinin tüzel kişiliğinin olmaması hukuksal süreçlerde muhatap kabul edilmesini imkansız hale getirmektedir. Belediyeden ayrı bütçe ve personelinin bulunmaması katılım hakkının etkin biçimde kullanılabilmesini zorlaştırmaktadır. İlgili yasa ve yönetmelikte kent konseylerine aldıkları kararları uygulayabilme imkanı tanınmamıştır. Dolayısıyla bağlayıcı karar alma yetkileri yoktur.

Edirne Belediyesi, Edirne Kent Konseyi, STK’lar ve meslek örgütleriyle yapılan mülakatlarda şu sonuçlara ulaşılmıştır;

(1) Edirne Belediyesinin bilgilendirme kanalları yetersizdir. Yerel halk, STK’lar ve meslek örgütleri çoğu kez eş, dost ya da (basına taşınmış ise konu) basından haberdar oluyorlar.

(2) Çoğunlukla karar verildikten sonra yapılan itirazlar üzerine meslek örgütleri ve kent konseyini kapsayan bir bilgilendirme toplantısı yapılıyor.

(3) Karar verilmeden önce etkin bir bilgilendirme, diyalog veya danışma söz konusu değildir.

(4) Karara itiraz üzerine yapılan toplantılarda sorular yanıtlanıyor ancak nihai karar herhangi bir etkisi olamıyor. Yani yapılan toplantı bir tür formalite toplantı niteliğine bürünmüş oluyor.

(5) Kent konseyi, genellikle karar alma sürecine müdahil olamıyor. Çoğunlukla konsey üyelerinin (dernekler, mimarlar veya şehir plancıları odası gibi) dava açması ile sürece etkileri mümkün hale gelebiliyor. Yani mahkeme kararıyla nihai kararları değiştirme şansları olabiliyor. Literatürde bu tür bir katılım "katılamama" olarak nitelendirilmektedir.

(6) Kent konseyi herkesi temsil eden bir yapı olma düzeyine ulaşmada eksiklikleri vardır. Mü-lakatlarda çoğunlukla aynı kişilerin süreçlerde yer aldığı dikkat çekmiştir. Kent konseyinin çalışmaları ve etkinlikleriyle ilgili (hatta ne olduğunu) bilgi sahibi olmayan yerel vatandaşlarında olması bu kanıtı güçlendirmektedir.

(7) Kent konseyinin de bilgilendirme kanalları yeterince etkin değildir.

(8) Kent konseyi kentle ilgili önemli konuları içeren toplantıların (her ay ve herkese açık) yapılması kentlilik bilinci ve müzakere kültürünün oluşmasında önemli olmakla birlikte, bir biçimde toplumun her kesiminin o toplantılarda yer almaması diyalogu belli çevrelerle sınırlamaktadır.

(9) Edirne kent konseyinin, katılım hakkının etkin bir biçimde kullanılmasına elverişli olduğunu söylemek zor gözükmektedir. Bunun başlıca iki sebebi bulunmaktadır; ilki kent konseyinin yasal düzenlemelerle sınırlanmış olması, ikincisi ise kent konseyinin işleyişinde ortaya çıkan sorunlardır.

Son sözler olarak ise, bu çalışmada şu sonuçlara ulaşıldığını söylemek mümkündür;

(1) Kent konseyinin katılımının genellikle görüş bildirme ile sınırlı bırakılması ve verilen görüşlerin nihai metinlere ne ölçüde yansıdığını izleyebilecek herhangi bir mekanizmanın düzenlenmemiş olması önemli eksikliklerden biri olarak ortaya çıkmaktadır.

(2) Yasada daha çok bilgilendirme ve danışma kanallarına atıf yapılması, ancak bunların sınırlarının açık bir biçimde çizilmeyip belediyelere bırakılması katılımı olumsuz yönde etkilemektedir. Yasada düzenlenen bilgilendirme ve danışma konusuna biraz daha eğildiğimizde, Kimlerin? Nasıl? bilgilendirileceğine ya da Kimlere? danışılacağı ve hangi araçlar üzerinden yapılacağına ilişkin kafa karışıklığını gidermekten uzak olduğu söylenebilir.

(3) Belediyenin bilgilendirme kanalları etkin bir katılım için yetersizdir. Kent konseyi STK, meslek örgütleri genellikle belediyede çalışan eş, dost, akrabalarından ve basından haberdar oluyorlar. Kent konseyi, STK ve meslek örgütleri belediyeyle görüşmek istediğinde randevu alabiliyor. Ancak belediye başkanıyla yaptığı görüşmelerin, karar sürecine ne ölçüde etki edebildiğini takip edecek mekanizmalar yoktur. Ayrıca muhataplara, belediye tarafından (kayda alınmış dilekçeler dışında) geri dönüşler yapılmamaktadır.

(4) Türkiye’de kentlilik bilincinin yeterince gelişmemiş olması etkin diyalog ve katılımı engelleyen bir başka unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Kent konseyinin her ay yaptığı toplantılara belediyeden başkanın görevlendirdiği yetkililer katılıyor. Ancak sonraki süreçler izlenmiyor. Yani toplantının belediyeye nasıl aktarıldığı ve belediyede nasıl karşılık bulduğu yeterince açık değildir.

Akarçay, P., Ak, G. (2017). Bir insan hakkı olarak katılım hakkı ve Edirne Kent Konseyi örneği. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(5), 1765-1773.

(5) Etkin diyalog süreçleri ve danışma kanallarının da var olduğunu söylemek güç görünmektedir. STK ve meslek örgütleri belediyenin karar alma sürecine mahkemeye gitme hakkını kullanarak katılabiliyorlar. Yerel siyasetçiler erk ve güç paylaşımına yanaşmıyorlar. Karar verme sürecine (başlangıcından bitişine) dahil olabilecek mekanizmalar yoktur. Katılım, görüş bildirme olarak sınırlanmaktadır. Hesap verme mekanizmaları da etkin değildir. Belediye yönetiminde başkan oldukça etkili, genellikle tek adama bağlı kalınmaktadır. Belediye meclis üyeleri ve yöneticileri katılım kanallarının yetersizliği ve etkin katılıma elverişli olmadığı yönünde fikir birliğine varmaktadırlar ancak bu mekanizmaları geliştirebilecek çalışmalar henüz yapılmamıştır.

Kaynakça

- Brenner, N., Marcuse, P. and Mayer, M. (eds) (2012). *Cities for people, not for profit. Critical Urban theory and right to the city*. New York: Routledge.
- “Gündem 21-Habitat”; www adresi: <http://www.satko.com.tr/doga/TGN21.htm>, Erişim tarihi:14.08.2017.
- Harvey, D. and Potter, C. (2009). *The right to the just city*. In Marcuse, P (eds.) *Searching for the just city. Debated in urban theory and practice*. London: Routledge.
- Heynen, N., Kaika, M. and Swyngedouw, E. (eds.) (2005). *In the Nature of Cities: Urban Political Ecology and the Politics of Urban Metabolism*. London and New York: Routledge.
- <http://www.la21turkey.net/index.php?pages=topic&op=cat&cid=101&tid=260>, erişim tarihi 05.07.2017.
- <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CHARTE/URBAINE>
- Lefebvre, H. (2001). *Comments on a new state form*, *Antipode* 33(5): 769-782.
- Mourgeon, J. (1990). *İnsan Hakları*, Çev. Ayşen Emekçi-Alev Türker, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Şahin, S. Z. (2017). *Kent Konseyleri: Mevcut Durum, Sorunlar, Çözüm Önerileri*, https://prezi.com/25wjq_afabuh/kentkonseyleri-mevcut-durum-sorunlar-cozum-onerileri/
- Tekeli, İ. (2011). *Kent Ketli Hakları ve Kentsel Dönüşüm*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Yerel Gündem 21*. (1999). “Yerel Gündem 21 Nedir?”, www adresi: <http://www.deu.edu.tr/gundem21>, Erişim tarihi:04.08.2017; “Yerel Gündem 21”, *Yerel Gündem 21 Bülteni*, Sayı. 6.

Extended abstract in English

Three generations of human rights are likely to be asserted when historical evolution of human rights is considered (Mourgeon, 1990). Those of the 1776 American and 1789 French Human Rights Manifestations which root in individualism based on the natural law are the oldest examples of first generation. In these examples, freedom of the person is considered in an abstract and judicial context. Second generation of human rights implemented in the second part of 19th century are those social and economic rights from which only a fraction of the society is benefited. The last generation is those rights of solidarity. Participation right is consisted in the solidarity rights. As could be envisaged in the other human rights, the participation rights are also wrapped into an institutional character by being engaged in international treaties. Thus, urban and participation rights are still in the formation process. Today participation right as being one of the solidarity rights is the most significant one under consideration and development (Mourgeon, 1990; Tekeli, 2011).

Development of the participation right in Turkey is mostly handled via ‘city councils’ formed mainly in line with the Local Agenda 21 concept. Thus the main aim of this study is analyse how much suitable the city councils are for the development of participation right. In this context, the study will focus on role of the city councils they assume on discussion, dialogue, negotiation and informing processes for the society on the issues related to the city and how effective they are on this performance. Thus in this study, the case of Edirne City Council will be examined regarding these issues. For the data collection, interview method will be used in the study. In this context, interviews will be carried out with the Municipality of Edirne, NGOs in Edirne, professional organizations and the city council. In terms of epistemological approach, the research process is interpretive and explanatory over legal and administrative regulations within the scope of field study. At the same time, the research approaches the subject with a deductive approach, which reaches the data by starting from the theory. In addition, the research is partly inductive, because of the fact that it aims to contribute to the theory by using the findings of the field study. It also carries a qualitative research characteristic in the context of the interviews to be carried out with the participants and the interviews carried out with relevant institutions and individuals.

Participation right could be possible while local folks could manage to participate in decision-making processes of local governments. Participation concept could be realized if only folks could take place totally in steps of decision-making, information, dialogue and discussion and negotiations. Participation is directly related to sharing power and governance. When one could analyse related articles of participation in the municipality law, one could observe many vague and unclear points related to the participation right. The most significant points for an effective participation do not take place in the law. Thus, for instance, the responses to questions like “who will participate”, or “To what they will participate”, or “How they will participate” are not clearly implemented in the related law.

When one would examine city council regulations, it is likely to say that it is not satisfactory enough with regard to an effective participation. Basic and the most important step for effective participation, which is “information process”, is not clearly defined. What kind of dialogue methods and channels will be used between folks and municipality are not clearly defined. Which instruments will be implemented in maintaining effective dialogue between municipality and city councils are also not openly put forward. Methods to manage how proposals of city council will

find an echo in the municipality and their effects will take place on the final decision of the municipality are not well-developed. Tools and processes in order to maintain feed-back of the municipality to the city councils are not clearly defined.

In this respect, final results and conclusions related to this research with regard to Edirne City Council could be summarized as follows:

(1) A very main deficiency could be defined regarding Edirne City Council that its main role is only limited to giving its views to the municipality. However, there is no mechanism to track how those views are reflected to and found place in the final papers and regulations of the municipality.

(2) A very basic deficiency noticed by the researchers affects effective participation. It is the problem of a lack of defining channels in the related law to maintain dialogue between municipality and city council. Another significant deficiency related to this issue is that the limits and shapes of these channels will be solely formed by the municipality. These deficiencies affect participation very robustly and negatively. In the final words, we can recount that if the related municipality law and regulations regarding participation will be thoroughly examined, it is clearly a bunch of lackness and great deficiency that who, how and with which instruments participation, consultation and giving information will be maintained.